

Janusz Ostoja-Zagórski, Jan Strzałko, E. Stelmachowska, W. Szymandera

Sobiejuchy, gm. Żnin, woj. bydgoskie. Stanowisko 2

Informator Archeologiczny : badania 9, 98-99

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SOBIEJUCHY, gm. Żain
woj. bydgoskie
Stanowisko 2

Instytut Historii Kultury
Materialnej i Sekcja
Paleodemografii Komitetu
Nauk Demograficznych PAN
w Poznaniu

Badania prowadzili dr Janusz Ostoja-Zagórski /IHKM
Poznań/ i doc.dr hab. Jan Strzałko /UAM - Poznań/
przy współudziale mgr E. Stelmachowskiej /Muzeum
Archeologiczne - Poznań/ i mgr W. Szymandery /UAM
Poznań/. Finansowały: Urząd Gminy w Żninie, WKZ
w Bydgoszczy, IHKM PAN i Komitet Archeologiczny
PAN. Drugi sezon badań. Cmentarzysko ludności kul-
tury lużyckiej, okres HaC/HaD.

Kontynuowano prace prowadzone w 1974 r. Rozpoznano obszar o po-
wierzchni 700 m² odkrywając i eksplorując 104 groby wyłącznie ciałopalne.
Groby były w większości pochówkami popielnicowymi i tylko przepalone
szczątki 5 osobników złożone zostały w grobach jamowych. Wyposażenie
obok naczyń przystawnych w ilości od 2 do 20 w jednym grobie, stanowiły
przedmioty żelazne /szpile, kółka, fragmenty nożyc/, brązowe /szpile, kół-
ka, spiralki, zawieszki, paciorki i haczyki do wędek/, gliniane /grzechot-
ki, tzw. kadzielnice/, szklane /paciorki/ oraz kamienne /podkładki, frag-
menty narzędzi krzemiennych/. Materiał ceramiczny reprezentowany jest
przez formy charakterystyczne dla młodszych faz okresu halsztackiego. Na
wyróżnienie zasługuje znaczna ilość zachowanych w całości naczyń miniatu-
rowych oraz dwa niewielkich rozmiarów czerpaki zdobione figurkami ptasz-
ków.

Uzyskano szereg istotnych danych odnośnie obrządku pogrzebowego.
Odkryto kilka grobów obsypanych resztkami stosu lub posadowionych na wars-
twie sprasowanych i silnie przepalonych węgielków drzewnych. Stwierdzo-
no również fakt dostawiania pochówków do zespołów chronologicznie starszych.
W obu wypadkach były to pochówki bardzo małych dzieci /do 1 roku życia/
złożone do niewielkich rozmiarów misek i czerpaków.

Prowadzone równoległe z archeologicznymi prace antropologiczne poz-
woliły na stwierdzenie, iż w 104 odkrytych w b. sezonie zespołach grobowych
złożono przepalone szczątki kostne około 170 osobników. Na podkreślenie
zasługuje też wysoki udział pochówków dziecięcych w tym również obecność
przepalonych kości płodu.

Badania antropologiczne pozwoliły stwierdzić, iż w jednym z grobów
jamowych złożone zostały szczątki kostne drobnego przeżuwacza /owcy lub
kozy/ poddane uprzednio kremacji.

Analiza materiału ceramicznego i przedmiotów metalowych pozwoliła na ustalenie chronologii badanej strefy cmentarzyska na przełom okresu HaC/HaD. Dotychczas odkryto w sumie 312 zespołów grobowych, w których złożone zostały przepalone szczątki kostne około 620 osobników.

Badania będą kontynuowane.

STOBNICA - TRZYMORGI, gm. Ręczno
woj. wrocławskie
Stanowisko 2

patrz
neolit

STROBIN, gm. Konopnica
woj. sieradzkie
Stanowisko 2

Muzeum Archeologiczne
i Etnograficzne w Łodzi

Badania prowadził mgr Zdzisław Kaszewski. Finansował WKZ w Sieradzu. Drugi sezon badań. Osada obronna kultury łużyckiej z okresu halsztackiego C-D.

Kontynuowano prace z 1974 r. Rozkopano obszar o powierzchni 1225 m². Odkryto dalszy ciąg umocnień obronnych o konstrukcji skrzyniowej. Wypełnisko wału zawierało dużą ilość ceramiki, typowej dla górnośląsko-małopolskiej grupy kultury łużyckiej /podgrupa kępińska/. Ponadto odkryto nieliczne ułamki kości zwierzęcych oraz dużą ilość przepalonych bierwion. W południowej części osady natrafiono na wkopaną w wał chatę typu ziemiankowego o wymiarach 3,50 x 2,35 m. W jej wnętrzu znajdowały się liczne ułamki naczyń, grudki polepy, kawałki węgla drzewnego oraz bransoleta z brązowego okrągłego drutu.

Na majątku grodziska przeprowadzono 10 wykopów sondażowych o wymiarach 6 x 2 m w celu odkrycia obiektów mieszkalnych znajdujących się wewnątrz grodziska. Poszukiwania te doprowadziły do zlokalizowania osady w obrębie majątku grodziska liczącego 18 ha. Znajduje się ona w części północnej tego kompleksu osadniczego i zajmuje w przybliżeniu obszar o powierzchni 10000 m².

Fragmety naczyń, odkryte w rowach sondażowych i w górnej warstwie jednej z chat, wykazują zbieżność chronologiczną i pochodzą z końca okresu halsztackiego C oraz z okresu halsztackiego D i z wczesnego okresu lateńskiego.